

Alina-Costina LUCA
Universitatea de Medicina și Farmacie “Gr.T.Popa” Iasi
Corina Anamaria IOAN
Universitatea Tehnică “Gheorghe Asachi” din Iași
Florin Alexandru LUCA
Universitatea Tehnică “Gheorghe Asachi” din Iași

THE ROLE OF PREVENTIVE MEDICINE AND MARKETING IN PROMOTING OF ANTI-SMOKING CAMPAIGNS

Theoretical
article

Keywords

Anti-smoking campaign
Effects of Smoking
European Policies anti-smoking
National Policies anti-smoking

JEL Classification

M31, I15

Abstract

In Europe, according to official statistics (ec.europa.eu) the percentage of smokers is about 29% of the population, and smoking still remains the main reason underlying the deaths and illnesses that could have been prevented. In the past 12 months, 31% of EU smokers have tried to quit smoking. In this gloomy context, the European Commission already has a tradition in preventing and stopping smoking, in addition to the broader tobacco control: in recent years have been organized numerous campaigns that aim to inform the European public about the problems caused by consumption tobacco, increasing awareness of the dangers of smoking, thus contributing to the long-term objective proposed by the Commission as "Europe free from tobacco smoke."

Primii consumatori reali de tutun sunt considerați a fi indienii (în pipe în forma de Y) urmând ca în anii 1500 să fie aduși în Europa și folosiți inclusiv ca plantă medicinală în tratamentul migrenelor, cu predilecție. Totuși, istoria evidențiază anul 1856 ca fiind cel în care ia ființă prima fabrică de țigăre în Anglia.

A fuma reprezintă activitatea de a aspira, a introduce în căile respiratorii fumul de tutun din țigar, pipă, trabuc sau alte produse din tutun sau a consuma tutun în alt mod (mestecat, băut, etc.).

Conform unui studiu realizat de ANA în anul 2010 (Raport Național Privind Situația Drogurilor, 2010), fumatul înregistrează cel de-al doilea loc al prevalenței consumului de droguri în populația României, mai mult de 56% din cei chestionați au fumat cel puțin o dată de-a lungul vieții. Raportul între populația fumătoare de sex masculin și cea de sex feminin rămâne de aproximativ 2 la 1. Media vârstei de debut pentru consumul de tutun are aceeași tendință: o scădere a pragului mediu de debut pentru generația tânără (15 - 34 ani), în raport cu cea adultă (35 — 64 ani) și cu valori mai mici pentru persoanele de sex masculin (în 2010 - 17,57 ani), față de cele de sex feminin (în 2010 - 19,46 ani).

România este printre țările europene cu cel mai scăzut număr de tineri fumători până în 25 de ani (conform Eurostat, 2010), iar cifrele în cazul fumătorilor adolescenți se situează în media europeană.

Fumul de țigar conține mai mult de 4000 substanțe chimice, din care mai mult de 250 substanțe toxice sau carcinogene. Între acestea, nicotina este una din cele mai periculoase deoarece determină dependență, dar nu este carcinogenă.

Studii de profil, prezentate pe www.gandul.ro relevă faptul că nicotina este un alcaloid care induce dependență. O singură doză de 60 de mg injectată în fluxul sanguin duce la deces, iar administrarea repetată, în doze mici, produce dependență.

Gudronul este un lichid gros, maroniu, care se condensează din fumul de țigar și care conține majoritatea substanțelor cancerigene.

Monoxidul de carbon (CO) este un gaz incolor prezent în concentrații mari în fumul de țigar. El se combină de 200 de ori mai repede cu hemoglobina decât oxigenul, explicându-se astfel scăderea cu 15% a capacității de transport a oxigenului de către hemoglobină.

Substanțele aditive încorporate după anii '70 au un efect de potențare a dependenței nicotinică și de accentuare a gustului țigarilor; concomitent au și un efect toxic.

Substanțele carcinogene în concentrațiile cele mai mari sunt reprezentate de hidrocarburi aromatice polinucleare, amine aromatice, nitrozamine, aldehide, alți compuși organici (benzen, 1,3-butadiene, acrilamid), diverși compuși anorganici

(arsenic, poloniu-210) – așa cum rezultă din tabelul 1.

Ținând cont de informațiile prezentate în figura 1, statisticile de profil relevă următoarele informații: 30% din decesele prin cancer, 90% din decesele prin cancer pulmonar, 25% din decesele prin boli coronariene, 85% din decesele prin boli pulmonare cronice obstructive, 25% din decesele prin boli cerebrovasculare

Totuși se ridică întrebarea *De ce fumează oamenii?* Motivațiile fac trimitere la faptul că se reduce stresul, se reduce plictiseala, distracție/plăcere, socializare, creșterea atenției și a capacității de concentrare, controlul greutății.

Din punct de vedere medical, femeile raportează un spor ponderal mai mare decât bărbații.

Dependența de nicotină este mai puternică decât cea produsă de cocaină sau marijuana. Nicotina activează receptorii nicotinică ceea ce determină o eliberare de dopamină, care generează satisfacția/recompensa pe termen scurt legată de fumat.

Renunțarea la fumat este cu atât mai dificilă cu cât se poate discuta de o combinație de stări fizice și psihice care fac dificilă renunțarea la fumat:

- Iritabilitate, frustrare sau furie (<4 săptămâni)
- Anxietate (poate crește sau scădea în timpul renunțării)
- Neliniște sau nerăbdare (<4 săptămâni)
- Insomnie/ perturbări ale somnului (<4 săptămâni)
- Creșterea apetitului sau creșterea ponderală (>10 săptămâni)
- Stări depresive sau disforice (<4 săptămâni)
- Dificultăți de concentrare (<4 săptămâni)

Informațiile statistice cu privire la statisticile cu privire la fumătorii din Europa relevă faptul că prevalența generală a fumatului zilnic la adulți este 28,6%, 94% dintre fumători încep să fumeze înainte de a implini vârsta de 25 ani, 40% în rândul bărbaților și 18,2% în rândul femeilor, 29% din numărul tinerilor cu vârsta între 15 și 24 de ani.

În acest context, bolile legate de fumat fac anual în Europa 650 000 victime, 80 000 de decese sunt urmarea a fumatului pasiv, iar circa 50% dintre fumători mor prematur (în medie, cu 14 ani mai devreme).

În România, conform www.stirile.rol.ro, statisticile se prezintă dramatic: 30% dintre români fumează, peste 90% dintre fumătorii români fumează în fiecare zi, un fumător român consumă în medie 15 țigăre pe zi (media europeană este de 14,4), 38% dintre fumătorii români au încercat să renunțe la fumat.

Noua Directivă privind produsele din tutun (2014/40/UE), care înlocuiește Directiva (2001/37/CE), stabilește normele care reglementează fabricarea, prezentarea și vânzarea produselor din tutun. Printre acestea se numără țigările, tutunul destinat rulării în țigăre, tutunul de pipă, țigările de foi, trabucurile, produsele din

tutun care nu se aprind, țigările electronice și produsele pe bază de plante pentru fumat.

În special, Directiva 2014/40/UE:

- interzice țigările și tutunul destinat ruli în țigarete care conțin arome caracteristice
- obligă întreprinderile din industria tutunului să trimită statelor membre rapoarte detaliate cu privire la ingredientele folosite în produsele din tutun, în special în țigări și tutunul destinat ruli în țigarete
- stabilește obligativitatea avertismentelor de sănătate pe pachetele de tutun și produsele din tutun (Figura 2, 3, 4, 5, 6), avertismente care trebuie să acopere 65% din partea anterioară și cea posterioară a pachetelor de țigări și de tutun destinat ruli în țigarete.

- stabilește dimensiuni minime pentru avertismente și elimină pachetele mici pentru anumite produse din tutun

- interzice toate mesajele promoționale și în special cele cu privire la produsele din tutun

- introduce un sistem european de urmărirea vânzării pentru a combate vânzarea ilegală a produselor din tutun

- permite statelor membre să interzică vânzarea pe internet a tutunului și a produselor din tutun

- stabilește cerințe de calitate și de siguranță pentru țigările electronice de consum

- obligă producătorii să notifice produsele noi din tutun înainte de a le introduce pe piața UE.

Cu toate acestea, deși cadrul legislativ există, măsurile cel puțin la nivel teoretic sunt luate strategic și synergic raportat la campaniile Uniunii europene, în continuare aproximativ 15% din decesele din România sunt cauzate de fumat, șase milioane de oameni mor anual din cauza fumatului, mortalitatea prin cancer pulmonar s-a triplat în ultimii 25 de ani. Aceasta se constituie ca motivație pentru prioritizarea politicii în domeniu. Pentru a redresa această situație, Uniunea Europeană și statele membre au luat diverse măsuri de control al tutunului, sub forma de legislație, recomandări și campanii de informare.

Normele UE (http://ec.europa.eu/health/tobacco/policy/index_ro.htm) garantează că toți consumatorii beneficiază de același nivel de protecție în toate statele membre iar măsurile cu privire la acest aspect includ

- reglementarea produselor din tutun de pe piața UE (de ex., ambalarea, etichetarea și ingredientele)

restricții în materie de publicitate pentru produsele din tutun

- crearea unor medii fără fum de tutun
- măsuri fiscale și activități împotriva comerțului ilicit

- campanii de combatere a fumatului

Strategiile împotriva tabagismului se situează la două niveluri: individual și social, iar evaluarea indicatorilor de performanță privind eficiența

acestor campanii de marketing adiacente se face prin preluarea informațiilor în rețea (Serghie, 2014).

În acest context foarte importante sunt:

- restrângerea sau interzicerea publicității la produsele din tutun

- avertizarea fumătorilor asupra pericolului reprezentat de tutun pentru sănătate

- restricția vânzării de tutun în clădiri publice, școli, spitale, universități, centre socio-culturale

- politici fiscale și de preț cu efecte descurajante pentru anumite categorii de fumători, în special tinerii

- interzicerea fumatului în locurile publice, interzicerea vânzării țigarilor la minori și nu în ultimul rând educația antifumată a tinerilor dar și a adulților.

Referințe:

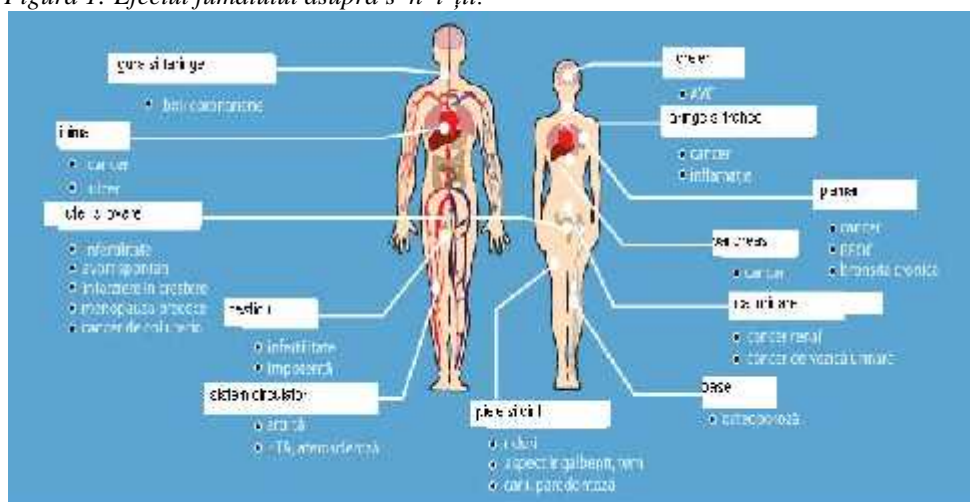
- [1] Asociația Națională Antidrog, 2010, Raport Național Privind Situația Drogurilor
- [2] Directiva 2001/37/CE
- [3] Directiva 2014/40/UE
- [4] Eurostat 2010
- [5] http://ec.europa.eu/health/tobacco/policy/index_ro.htm
- [6] Serghie, D., (2014), Analysis Frameworks of the Collaborative Innovation Performance, Network Intelligence Studies, Volume I, Issue 2 (4), pp. 263-272
- [7] www.gandul.ro

Anexe

Tabelul 1: Identificarea substantelor chimice in fumul de tutun în produse uzuale

Substante chimice din fumul de tutun		Se găsesc și în:
Acetona	➔	Diluanti de vopsele
Butan		Gazul de bricheta
Arsenic		Otrava de furnici
Cadmium		Bateriile auto
Monoxid de carbon		Gazele de esapament
Toluen		Solventi industriali

Figura 1: Efectul fumatului asupra s n t ții:

Sursa: www.stopfumat.eu

Figura 2: Avertismente pe pachetele de țigări privind pericolul fumatului

Figura 3: Avertismente pe pachetele de țigări privind pericolul fumatului

Figura 4: Avertismente pe pachetele de țigări privind pericolul fumatului

Figura 5: Avertismente pe pachetele de țigări privind pericolul fumatului

Figura 6: Avertismente pe pachetele de țigări privind pericolul fumatului

